

scheiding controlearts en bedrijfsarts. Bij de Hoogovens daalde het verzuim 30-40 procent nadat de controle van de bedrijfsartsen op controleartsen was overgegaan.

Nel Visser

Centrum Noord-Holland

Blijkens de verzamelde notulen van de afdelingen van het centrum Noord-Holland werd de dynamische ambitie van enkele N.H.G.-leden om met een enorme ledenwerfactive de huisartsgeeskunst landelijk naar hoger niveau te stoten, in ons goede, misschien wat dromerige centrum Noord-Holland met gemengde gevoelens bezien. In deze sfeer van onderlinge waardering en vaak respect, was namelijk wel degelijk ruimte gebleven voor uitingen van onderlinge kritiek of zelfs verontrusting, maar ook van bevrijdende humor bij ieders benadering van zijn patiënt.

Toen het in het voorjaar van 1966 telkens onmogelijk bleek zelfstandige nieuwe studiegroepen te stichten, met behoud van de eigen vertrouwde club, moest hierover het vonnis wel worden geveld. Dank zij nieuwe „sterke mannen” bleek het mogelijk door „kernsplitsing” een drietal nieuwe groepen te vormen: Schagen en omgeving als meest noordelijk district, met als correspondent: H. P. de Boer, Wilhelminaalaan 7, Schagen, telefoon: 02240-2380; Andijk en contreien, ontstaan als „generatio spontanea” met als correspondent: J. Huls, Andijk, telefoon: 02289-269 en Alkmaar en omstreken met als correspondent: H. R. Koelman, Dokterslaan 26, Heiloo, telefoon: 02200-30530. Zaanstreek en Purmerland bleken nog niet gesplitst te kunnen worden; correspondent blijft: J. M. Pauw, Koekoekstraat 1, Wormerveer, telefoon: 02980-83458.

De noodzaak tot herindeling van het centrum bleek voor het eerst duidelijk op de januari-bijeenkomst 1966. De nieuwe — geografische — indeling had het voordeel van een optimale bereikbaarheid van de leden bij spoedgevallen. De niet-geografische indeling was aantrekkelijk als middel tegen de „bekende gezichten”-sfeer. Voorlopig werd voor de eerste oplossing gestemd.

Er was op de januari-bijeenkomst een voor de huisarts blijkbaar intrigerend moment van de verlossing als onderwerp gekozen: „Over de anatomische en functionele moeilijkheden tijdens de uitdrijving bij moeder — kind — en huisarts”. Het huis was ditmaal te klein! Interessant was de opmerking van onze nestor, dat er meer bevallingen verantwoord thuis zouden kunnen plaatsvinden met het instellen van intercollegiaal huisartsenconsult! Dan zou bijvoorbeeld niet iedere „primi met stuit” klinisch behoeven te bevallen!? De stelling „gespannen vrouw, gespannen portio” bleek te kunnen worden aangevuld met: „huisarts in paniek, vertraagde mechaniek”.

Afhankelijk van ieders school, waren er meningsverschillen over: het geven van weeënbevorderende middelen; het oprekken van de ontsluitingsrand; de algemene wenselijkheid van de episiotomie; de indicaties tot een uitgangsstang of vacuümextractie. Boeiend waren de verschillende justificaties (?) van het achterwege laten van lokaal anesthesie bij het hechten van episiotomieën en rupturen. Varieerden de werkelijke redenen van onkunde tot ongevoeligheid van de huisarts of kan men de anesthesie inderdaad beperken tot het perineum van de kraamvrouw met een lage pijndrempel?

In februari was een arts-cytoloog zo goed onze kring over de cytologie van het uteruscarcinoom te komen vertellen. In sommige districten kunnen cervixuitstrikjes van patiënten

UITGAVEN VAN HET N.H.G.

Bij het secretariaat van het N.H.G., Mariahoeck 4, Utrecht, kunnen kaarten en formulieren worden besteld voor de medische en financiële administratie.

Medische administratie (alleen in veelvouden van 50 stuks):

per stuk:	N.H.G.-leden	Niet-leden
Hoofd- en vervolgkaarten	5 cent	6 cent
Zwangerschapskaarten	7 cent	9 cent
Registratiekaarten orale anticonceptiva	7 cent	9 cent

Voor bestellingen tot 500 stuks worden verpakkings- en verzendkosten in rekening gebracht.

Financiële administratie:

Registratiekaartjes ...	(min.)	250 stuks	f 8,—	f 9,—
Declaratiesets	(min.)	500 stuks	f 30,—	f 33,—
Vensterenveloppen ...	(min.)	500 stuks	f 11,—	f 13,—
Declaratiesets	1000 stuks		f 40,—	f 44,—
Vensterenveloppen	1000 stuks		f 19,—	f 22,—

Deze prijzen gelden inclusief verpakkings- en verzendkosten.

Een brochure over de medische en financiële registratie is op aanvraag gratis verkrijgbaar.

De brochure „De Hoofdpijnstatus” is nog in beperkte mate leverbaar; bestelling hiervan kan geschieden door middel van overschrijving van f 1,— op postrekening 39 43 48, ten name van het N.H.G. te Utrecht.

uit de algemene praktijk inderdaad worden „gescreened” door een cytoloog met gespecialiseerde hulpkrachten. De frequentie van het cervixcarcinoom kan voor een moedig huisarts zeker een prikkel zijn in de avonduren aan dit onderzoek mee te werken. Het enthousiasme van het centrum Noord-Holland was niet groot.

In maart werd besproken wat de huisarts voor zijn patiënt op weg naar en eenmaal in het ziekenhuis kan (of moet) betekenen. De aanwezigheid van de huisarts bij de patiënt in de ziekenauto kan bijvoorbeeld vereist zijn bij: hartinfarct (morphine-nallorophine; aramine tegen shock, enzovoort); snel vereiste tracheotomie; het stelpen van levensbedreigende bloedingen; ernstige status asthmaticus; vrouw met ernstige eclampsie; enzovoort. In het ziekenhuis wordt de huisarts niet altijd even hartelijk welkom geheten door de specialist. Ook na opname pleegt menig huisarts zijn patiënt te bezoeken. Soms is dit extra nodig om de gang van zaken bij hard nodig, hardnekkig of hardhandig onderzoek te humaniseren. Een enkele maal drijft de patiënt tussen de wal van verpleging en het schip van therapie. De huisarts kan dan de man zijn, die de patiënt aan boord haalt.

In april werd met groot elan huisartsenreceptuur besproken. Dit onderwerp doet het altijd goed en is een niet te overbelaste kapstok om nuttige en anecdotische verhalen aan op te hangen.

Droevig was de belangstelling voor het onderwerp van de 5e mei: De taak van de huisarts wanneer de arbeidsgeschiktheidsverklaring door de controllerend geneeskundige te laat of in het geheel niet wordt uitgesproken. Als regel verlaat de controllerend geneeskundige zich op de huisarts (en specialist!), die aan de arbeidsgeschiktheid van zijn patiënt veelal weinig of geen aandacht besteedt. De talloze ongemakken van de overigens gezonde mens zijn even zovele gevallen waarbij de thuiszittende verzekerde verantwoord zou kunnen doorwerken. Landelijk moest de gezinsarts, vertrouwde autoriteit bij uitstek (?), bewust, maar langs zijn neus weg, meer gaan spreken van „ongevaarlijke aandoening” en „daar mag

RICHTLIJNEN VOOR AUTEURS

Bijdragen worden bij voorkeur tegemoet gezien in machineschrift, in duplo, met toepassing van een brede kantlijn en op ten minste anderhalve regel afstand getypt. Men besluite het artikel met een korte samenvatting.

huisarts en wetenschap

9de JAARGANG - No 10 - OKTOBER 1966

Inhoud:

	blz.
Van de redactiecommissie: Fonodidactische Dienst	333
Van de congrescommissie: Lustrumcongres op 18 en 19 november 1966. Thema: de evolutie van de huisartsgeneeskunst in de veranderde maatschappij	334
G. J. Bremer en W. Brouwer: Schriftelijke voorlichting ten dienste van huisartsen	335
F. J. A. Huygen: Het onderzoek: Verloskunde van de huisarts	339
Van de werkgroep: Verloskunde van de huisarts: Verschillen in verloskundig handelen van huisartsen	341
E. van de Weg: Een longitudinaal onderzoek verricht bij personen, gekwalificeerd als grensgevallen bij bevolkingsonderzoeken naar diabetes mellitus	346
W. Brouwer en J. C. Oeberius Kapteyn: De Fonodidactische Dienst	352
Huisarts en literatuur: Het tijdschrift „De Bejaarden“	353
Tweede wereldconferentie van huisartsen	354
Balint zeventig jaar	356
Referaten	357
Boekbesprekingen	359
Het lezen waard	360
Literatuurinformatie	360
Vorming van groepspraktijken	361
De achtste artsendag Apeldoorn	361
Artscencursus Rotterdam	362
Doorlopende agenda	362
Programma lustrumcongres N.H.G.	363
Jaarverslag 1965 van het N.H.G.	363
Uit de notulen	365
Uit de centra	365
Uitgaven van het N.H.G.	367
Aanvullende ledenislijst	368

Redactiecommissie: A. Hofmans, voorzitter, Rotterdam—Dr. G. J. Bremer, Nieuwkoop—D. C. den Haan, Leiden — Mevr. H. G. Frenkel-Tietz, Amsterdam.—G. W. Luger, Goirle.

Redactiesecretaris: J. J. van Mechelen.

Secretariaat Nederlands Huisartsen Genootschap:
Mariahoek 4, Utrecht, telefoon 030-19946.

Redactiesecretaris: Keizersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-242535.

Administratie, abonnementen, advertenties:

Uitgeversmij. Kruyt N.V., Groot Hertoginnelaan 28, Bussum, telefoon 02959-16155; postgiro: 142554. Abonnement f 25,— per jaar; voor studenten f 12,50; voor het buitenland f 30,—; losse nummers f 2,50.

Druk: Verweij, Mijdrecht, telefoon 02979-1251.

Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen worden geweigerd.

u van mij mee werken als u wilt". De mening, dat de behandelende arts zich niet over de arbeidsgeschiktheid van zijn patiënt moet uitspreken, is langzamerhand een obsoleet dogma gebleken. Wanneer „men" maar weer eenmaal weet dat in een reële arts-patiënt-relatie de arbeidsgeschiktheid mede wordt beoordeeld, kan een miljoenen verslindende organisatie bijna geheel overbodig blijken te zijn.

J. M. Paauw

AANVULLENDE LEDENLIJST

van 24 augustus t/m 22 september 1966

Nieuwe leden:

T. W. van Gelderen, Beukelsweg 59a, Rotterdam-6.
C. J. Fieren, Thorbeckestraat 324, Wageningen.
F. A. Waardenburg, Johan de Witstraat 28, Hilversum.
R. R. Stokvis, Dewierlaan 34, Utrecht.
E. Chr. Smit, Paterswoldeweg 222, Groningen.
P. F. P. Verdaasdonk, Boschmeersingel 61, 's-Hertogenbosch.
G. J. L. van der Maas, Parkstraat 11, Breda.
H. Janssen, Pieter Appelplein 18, Monnikendam.
F. K. van Lamoen, Leeuwerkstraat 138, Leeuwarden.

Nieuwe buitengewone leden:

W. A. van Walt van Praag, Napo 897, Utrecht Station.
J. J. H. Hermans, Dingstraat 26, Nijmegen.
F. H. M. Suijs, Ulvenhoutselaan 53, Breda.
H. de Vries, Lijsterbeslaan 34, Hilversum.

Kandidaat-leden:)*

Mej. J. F. W. Groeneweg, Kanaalstraat 124, Utrecht.
A. W. L. Hut, Harwichweg 210, Hoek van Holland.
P. J. M. Lichter, Grotestraat 27, Vierlingsbeek.

Kandidaat-buitengewone leden:)*

H. F. Lunsingh Scheurleer, Haverweg 8, Rheden.
R. Linschoten, Frederikstraat 108, Curaçao, Ned. Antillen.
G. F. van Beurden, Wibautstraat 71 III, Amsterdam.
E. J. M. Sutorius, Wassenberghstraat 3a, Groningen.
J. E. Beukema, Wadswederweg 5, Usquert (Gr.).
J. M. M. van der Weerden, ter Hofstadlaan 73, Someren (N.Br.)
M. H. Oeberius Kapteyn, Amboonstraat 7, Amersfoort.

Mutaties:

H. Janssen naar Pieter Appelplein 18, Monnikendam.
P. J. A. Lenglet naar Julianalaan 100, Arnhem.
A. M. R. Seelen naar Pastoor Heijnenstraat 2, Heer (L).
J. J. M. Vaessen naar Tollensstraat 16, Zoetermeer.
Prof. Dr. J. Bastiaans naar Mariënpoelstraat 29, Leiden
W. Tillema naar Maasplein 81, Zwijndrecht.
J. Koopman naar Veldlaan 1, Groenekan (U.)
W. Ester naar Dinkellaan 7, Heemstede.
Mevr. M. Ester-Van Oosterom, idem
W. F. de Mol van Otterloo naar Langestraat 20, Nijkerk.
Hk. Robers naar Milletstraat 52, Amsterdam-Z.
M. P. Hennink moet zijn Dr. M. P. Hennink, Mauritssingel 166, Leiderdorp.
G. J. Verschoor naar J. G. Sandbrinkstraat 2, Veenendaal.
A. Vrij moet zijn Kanaalstraat 173, Utrecht.

*) Bewaren tegen kandidaat-leden dienen *binnen 14 dagen* schriftelijk bij het N.H.G.-bestuur te worden ingediend.